

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Az értékelkedési adó és a városi szabályozási terv

Írta: Balkányi Miklós dr.

A városok fejlődése, csatornázása, vízvezeték, világítás, közúti vasúti hálózat és egyéb közművek létesítése és fejlesztése s különösen új utcák nyitása az azok által érintett városi telkek értékét s a telek tulajdonosának vagyonát személyes közreműködése, munkájának és tőkéjének befektetése nélkül — kizárólagosan csak városi tevékenység és tőke segítségével nagy mértékben növelik.

Nagyon természetes, hogy ezen városi tevékenység és tőkebefektetés által létrehozott értékelkedés mint vagyon-szaporulat, ha nem is egészben, de legalább részben az azt létrehozó várost illeti meg.

A modern adópolitika egyik legfontosabb feladata: a város közértékét a telektulajdonos ellentétes magánérdekével igazságos összhangzásba hozni.

Amilyen jogosulatlan volna a telektulajdonosnak az a törekvése, hogy az értékelkedést egészben magának tartsa meg, épen annyira jogosulatlan és igazságtalan volna, ha az egészet a város el akarná venni a telek tulajdonosától. Mint mindenben, a két véglet közt van az igazság. A közművek által létrehozott értéknövekedés egy része a telek tulajdonosát, másik része a közművet létesítő

várost illeti meg. Az arány és az értékelkedés szám szerinti mennyisége mindenütt a helyi körülmények figyelembe vételével állapítandó meg.

A városok rohamos fejlődése, amely a telkek értékelkedésével milliókra menő értékeket és vagyonszaporulatot teremt, ennek az adónemnek a városok háztartásában nagy jelentőséget ad s ma ez már nem elméleti, hanem a gyakorlati adópolitikának igen fontos kérdése.

Hazánkban habár az értékelkedés megadóztatásának elve már az 1871. évi XLII. törvényekben kifejezésre jutott, amelynek 7-ik szakasza kimondotta, hogy a budapesti nagy körut kiépítéséhez azok a tulajdonosok, akiknek telke az ut által értékében nyer, a kiépítési költségekhez negyedrészen hozzájárulni tartoznak és habár ugy a főváros, mint Debreczen sz. kir. és több más vidéki város szabályrendeleteiben ugyanaz az elv kifejezésre jutott, amidőn a járdák és a kocszi utburkolat-költségeinek egy részét a telektulajdonosok telkeik utcai homlokzata arányában viselni köteleztettek, — az értékelkedés megadóztatásának kérdése megoldva nincsen, a kormányhatóság az e tárgyban alkotott és hozzá jóváhagyás végett felterjesztett városi törvényhatósági szabályrendeleteket, mindez ideig jóvá nem hagyta, s az értékelkedés megadóztatásának kérdését függőben tartja.

Nagyon jól ismerjük azokat a nehézsége-

ket, amelyeket előzetesen meg kell oldani, azonban ezek a nehézségek a megoldást nem akadályozhatják meg. Ha a kormányhatóság az értékelkedés megadóztatását törvényhozási uton kívánja megoldani, addig is, míg ez bekövetkezik, a városi törvényhatóságok által alkotott szabályrendeleteket jóváhagyhatja, mert a törvényhozási uton később esetleg bekövetkező változtatással a kormányhatóság által jóváhagyott szabályrendeletek is megváltoztathatók. Ott van követendő példa gyanánt Németország, ahol a birodalmi kormány által benyújtott értékelkedési adó törvényjavaslat most áll bizottsági tárgyalás alatt, és addig is, míg a birodalmi törvény elkészül, majd 500 városban és községben ténylegesen életbe van léptetve az értékelkedési adónak minden elképzelhető típusa és évek óta milliókra menő értékelkedés után szedik a városok a város fejlesztési célokra szolgáló értékelkedési adó-jövedelmeket.

De bármiképpen dőljön is el az értékelkedés megadóztatása tárgyában megalkotott és nagyon régen kormányhatósági jóváhagyást váró debreczeni szabályrendelet sorsa, a városi szabályozási terv keresztülvitelét ettől függővé tenni nem szabad, keresnünk kell az adott viszonyoknak megfelelő más megoldási módot.

Találkozás.

(Levél.)

Találkoztam egy férfivel. Különös eset volt. Sokszor láttuk egymást, találkoztunk a tekintetünk égetve, perzselve, egymás lelkéig hatóan s olyankor vágyat éreztünk egymáshoz közelebb lehetni, beszélgetni nemcsak a szemünkkel, nemcsak a gondolatainkkal — szívünkkel, érzéseinkkel is.

Megismerkedtünk: találkoztunk. Olyan volt, amilyennek képzeltem mindig: igazi férfi. A hangja a lelkemig hatott, megremegtetett; először éreztem olyan különös zseb-érintést a szívemen férfi közelében. . . . Azóta mindég rá gondolkodom: szeretem. Ő is érezte — tudom — hangomnak, beszédemnek, szerelmemnek rabja lett, mint én neki. Szeretem és érzem, hogy viszont szeret. — Szeret? Szeretem? . . . Mily parányi szó ez kifejezni azt a hatalmas érzést, melynek rabja lettem, azt a millió gondolatot, melylyel körül veszem, melylyel becézem s melyet bár nem mondok el neki — nem mondhatok — megérez, mert meg kell éreznie.

Későn találkoztunk, nagyon későn. Én elfogadtam valaki másnak az adott szavát,

oda ígértem a kezemet s ő szintén lekötötte magát: szavát birja egy leány.

Nem segíthetünk.

Könyörgőik a menyasszonyának, hogy oldozza fel adott szava alól, hogy adja vissza szabadságát, akarát annak a férfinak, akit én szeretek, aki viszont szeret s aki őt már csak kötelességből venné el, nem szereti, hogy boldogok lehessünk az ő boldogtalansága árán. És megtenné-e? Nem, soha! Nincs nő, aki feláldozza magát s szerelmét azért, hogy boldognak lássa azt, akit szeret, anélkül, hogy ő is boldognak hihetné magát. Elsőnek tartja a saját boldogságát: talán igaza is van. Vagy itt hagyja a leányt minden szó nélkül? Ezt sem teheti, nem volna igazi férfi, ha megtenné, szeretni sem tudná azt. És nem kísérné-e az átok, amit az elhagyott kedves leányra szór?

Az ima el nem hagyja ajkaimat: könyörgök valami váratlan fordulatért, boldogságomért, boldogságunkért. Találkozásunk, bucsuzásunk is, mert el kell válnunk, el kell válnunk; ezt diktálja a józan ész. Nem vagyunk többé egészek, hiányzik a szívünk, a mit akaratlanul elvesztettünk, amit akaratlanul elcseréltünk. Ennyi az egész. Esembe jut egy kis költemény, annak az utolsó négy sorát mondogattam magamban:

„Oh hadd szeretlek tőled távol is,
Hiszen imába foglalom neved.
Nem bűnös az, ki mint én oly szelid,
Lemondó szívvel álmod és szeret.”
Lemondó szívvel . . . igen, igen.

Minek nekem a boldogság? Örüljön az, aki nem ismeri a boldogságot, mert nem veszítheti el.

Nem lehet nekem reményem, hogy valaha boldog legyek . . . ? De igen, egy mód van, melylyel célt érhetek, egyetlen egy mód. Valaki segíteni fog, hogy boldognak lásson engem a saját boldogsága árán is, tudom.

Erre csak egy férfi képes, ilyen áldozatot csak férfi hozhat.

Kedves barátom! A fentiek előrebocsátásával egy kis világosságot akarok nyújtani, homályos és bonyolult kérésem megértéséhez. A megszólítás is olyan érthetetlennek látszik — de csak látszik, mert valójában nagyon is érthető, amit az alábbi sorok világossá és érthetővé tesznek.

Egy akaratlanul tett kijelentésemet idézem, emlékeztetek rá s kérlek, válaszolj őszintén, hogy megtudnád-e most is ismételni e mondásodat, sőt, mi több, meg is tenni, megtartani, amit egyszer csak úgy, könnyel-

Király kávéi mégis a legjobbak.

Kívánatra a vevő előtt pörköelve. **DEBRECZEN, Degenfeld-tér 11.**

Női kézi táskák,

Pénz-, szivar- és cigaretta tárczák, Solingeni acél áruk, zsebkések, ollók, önbortváló készülékek, diszjúáruk (ajándék tárgyak) mindenféle gyermek játékok óriási választékban **olcsó Gosi Miklósnál** **Piacz-utca 32 sz.** **szabott árak mellett** kaphatók (volt Szedlák-ház.)

A perrendtartást megszavazták.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén Székely Ferenc igazságügyminiszter nagyszabású beszédben fejtegette a perrendtartásról szóló törvényjavaslat sürgős elintézésének szükségességét, majd rendre válaszolva a vita során elhangzott kifogásokra, arra kérte a képviselőket, hogy módosításaikat a részletes vita során tegyék meg és ne késleltessék a javaslat törvényerőre emelkedését. A miniszter intelmeinek első passzusát megfogadták a honatyák: általánosságban megszavazták a törvényjavaslatot. Hogy azonban a részletekkel mikor végeznek, azt előre tudni nem lehet, mert — mint említettük — a Ház a hét végén az indemnitás tárgyalását kezdi meg.

Részletes tudósításunk a mai ülés lefolyásáról itt következik:

Kabós Ferenc alelnök az ülést egynegyed tizenegy órakor megnyitja.

Bemutatja az angol parlament elnökének levelét, melyben köszönetet mond a Háznak Edvárd király halála alkalmával kifejezett részvételeért. Bemutatja továbbá Bathány Lajos gróf levelét, melyben a fejr-megyei bodajki kerület mandátumáról lemondott.

Következik a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Fiume érdekei.

Maylander Mihály a javaslatnak Fiumére vonatkozó rendelkezéseiről beszél s örömmel üdvözlö a javaslatot, mely a peres eljárást egységesíti és a jogkereső közönség igényeinek megfelel. Ismerteti azt a jogszokást, amely szerint a törvényeket Fiumére nézve külön rendelettel léptették életbe. 1897. év óta a külön rendelet helyett a törvény szövegében történik intézkedés a Fiumére vonatkozó életbeléptetésre. Ez így is helyes

mien kiejtettél a szádon, de amit én emlékezetemben tartottam, talán éreztem, hogy valamikor szükségem lesz rá. Azt mondtad: látod édesem, ha te valaki mást szeretnél, nem engem — akkor még azt hittem, hogy téged szeretlek — és ezt nekem megmondanád, én annyira önzetlenül szeretnék tovább is, hogy feláldoznék mindent érte, lemondanék rólad és segítségre lennék abban, hogy célot elérhesd, boldog légy; én a te boldogságodban gyönyörködök, ez volna egyedüli örömöm.

Tudnád-e ezt a mondást megismételni, ha itt az idő, hogy azt beválsd és tudnád-e igazán segítségemre lenni, hogy boldog legyek, mert akit én szeretek, csak úgy lehet az enyém, ha te segítesz; te, kedves barátom, egyedül csak te azzal, hogy ne tekint többé arádnak, hanem inkább hugodnak, test vérednek, akinek szüksége van a te segítségére. Barátom! Bátyám! . . .

Mintha látnám, mint komorodik el jószágos arcod, lemondóan, szomorúan nézed a fényképet, amelyet mindig magadnál tartasz s amelyet most elővettél zsebedből, — hogy szemrehányást tégy háládatlanságomért, mert könnyek gyűlnek szemeidbe és összefoly előtted minden . . .

Bocsáss meg! Bocsáss meg!
Mert ilyen jó vagy, azért kérlek ilyen nagy áldozatra s ha mégsem tudnám megtenni, minden jószágod ellenére is, ird meg, hogy első a magad boldogsága s én nem haragszom, amiért kérésemet nem teljesítetted, nem teljesíthetted. Tied leszek, hű, jó feleség leszek, csak . . . csak . . . mosolyogni nem látsz többé . . .!

Bibicz.

Megkezdődött

a Gabelsberger-Markovits rendszerű magyar, német levelező és vltá gyorsírás. A Budapesti Gyakorló Gyorsíró Társaság hivatalos tanfolyamának III. Cursusa 1910. november hó 1-én. „MERCUR” összes rendszerű írógépek műszaki vállalat. — Telefon 5-40 Debreczen, Arany János-utca 2. szám. Jelentkezések egész nap.

és jobban megfelel Fiume autonómiájának. Azután a fiumei bíróságoknak az olasz nyelvhez való jogát ismerteti történelmi alapon. Az olasz nyelv használatával nem szenved csorbát a magyar állam tekintélye. Magyarországon sokan sérelemként hangoztatták az olasz nyelv használatát, a többek közt Polónyi Géza is. A törvényjavaslatot általánosságban elfogadják.

Polónyi Géza félremagyarázott szavai helyreigazítása címén kér szót. Maylander félreértette őt, mert ő nem foglalt állást az olasz nyelvnek fiumei kizárólagossága ellen, de a magyar nyelv jogának érvényesítését követeli. (Helyeslés a baloldalon.)

Maylander Mihály hangoztatja, hogy Fiumében a magyar államnyelven csorba nem esett.

Elnök minthogy több felszólaló nincs, az általános vitát bezárja.

Az igazságügyminiszter beszédjé.

Székely Ferenc igazságügyminiszter szólalt fel ezután. Mindenekelőtt köszönetet mond az előadónak a törvényjavaslat munkájáért, majd válaszol a vita során elhangzott kifogásokra. A bírói képzésre vonatkozólag megjegyzi, hogy az állapotok csakhamar javulni fognak. A jövő évi költségvetésben már csak 374 albiró lesz, minden járásbíró-ságához egy. A szervezeti törvény értelmében, amely készen van, kötelezőleg lesz kimondva, hogy az albirókat a társasbíró-ságoknál kell alkalmazni. A törvényszéknél is rendszeresítve lesz a tanácselnöki állás. A bírósági könyvtárak ügyét remélhetőleg rendezni tudja. Nem osztja azt az aggodalmat, hogy az új perrendtartás nem fog zökkenés nélkül az életbe átmenni. Régebben is az volt az elv, hogy az értékhatár a gazdasági viszonyok mérlegelésével állapíttassék meg. Észreint fokozatosan emelték az értékhatárt. A legutóbbi értékhatáremelés 1881-ben történt, szükséges volt tehát most ismét fölemelni az értékhatárt. A váltótörvényesség megszüntetése ellen több érvet hoztak fel. Ezeket nem tartja elég nyomósaknak arra, hogy a tervtől elálljon. A váltótörvényesség bírának a lapokban közzétett nyilatkozatából az tűnik ki, mintha fegyelmet akarnának maguk ellen. Ő erről a bíróságról nem látja szükségnek a fegyelmi megindítását. A könyvkivonati illetékesség dolgában az az álláspontja, hogy amikor a tisztességes kereskedelem hátrányosabb helyzetbe került az eddigi állásponttal szemben, gondoskodnia kellett, hogy az a tisztességes kereskedelem bizonyos rekompenciát találjon. A fegyelmi eljárásért legközelebb rendezni fogja. Személyzeti ügyekben a szelekció híve.

Szivák Imrénének válaszul kijelenti, — hogy az ügyvédi rendtartást remélhetőleg rövid idő alatt benyújthatja a Háznak. Egy kérdéssel zárja szavait. Pop Cs. István kivételével mind elfogadták a javaslatot. Konstatálni lehet, hogy az egész javaslatban alig 8-10 kérdés, amely vitás, a pártkérdés nincs felvetve. Kéri tehát a rendelkezésére álló időt felhasználva a részletes vitát minél előbb befejezessük, hogy ne kelljen e fontos javaslat tárgyalását ismét elodáztatni, kéri a javaslat elfogadását.

Az elnök ezután 10 percre felfüggeszti az ülést.

A szünet után Simonyi-Semadam Sándor, majd Polónyi Géza szólaltak fel és félre értett szavaik értelmét igazították helyre.

Plósz Sándor előadó mondta el ezután záróbeszédét, melyben az általános vita során elhangzott kifogásokra válaszolt.

Az elnök ezután elrendelte a szavazást.

A Ház a perrendtartásról szóló törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

Ezzel az ülés délután 2 órakor véget ért.

Megbízható címtár csak a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járhatja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

A debreceni városi takarékpénztár.

A városi tanács a fővároshoz.

Debrecen városa, mint az köztudomású, régebben elhatározta egy városi takarékpénztár létesítését, az erre vonatkozó közgyűlési határozatot azonban a miniszter nem hagyta jóvá.

A városi tanács mai ülésében elhatározta, hogy megkeresi a fővárost, amely szintén városi takarékpénztárt akar létesíteni, hogy a miniszternél tudakolják meg, hogy miért késik a fővárosi takarékpénztárra vonatkozó alapszabályok jóváhagyása, miután valószínű, hogy ugyanazon okok miatt nem hagyta jóvá a miniszter a tervezett debreceni takarékpénztár alapszabályait sem.

A székesfőváros tekintetes Tanácsának Budapest.

Mi is azon vidéki városok közé tartozunk, amelyek a fejlődés által támasztott igények folytán, mintegy kényszerítve voltunk arra, hogy mozgalmat indítsunk egy városi községi takarékpénztár felállítására. A megindított mozgalomnak eredménye lett, amennyiben törvényhatósági bizottságunk a városi takarékpénztár felállítását elhatározta s annak az alapszabályait a múlt 1909. évben 151 bkgy. sz. határozatával meg is alkotta. Az alapszabályokat 1909. július hó 15. napján jóváhagyás végett föl is terjesztettük. Alapszabályaink azonban mindeztől meg erősítést nem nyertek. Minden egyes alkalommal, midőn annak megerősítését sürgettük, hogy várnunk kell mindaddig, míg székesfővárosunk hasonló célú alapszabályai megerősítve lesznek.

Miután városunkra és különösen annak jövő fejlődésére igen nagy fontossággal bír, hogy létesítendő városi takarékpénztárunk mielőbb felállítható legyen és mivel ez okból tájékozva kívánunk lenni, hogy mi hátráltatja felterjesztett alapszabályaink jóváhagyását: tisztelettel kérjük szives értesítését az irányban, hogy tulajdonképpen micsoda okok fo-rognak fenn, hogy a székesfőváros községi takarékpénztárának alapszabályai mindeztől megerősítést nem nyertek, mikor remélhető, hogy azokat a belügyminiszterium jóváhagyja.

Együttal pedig úgy városunk, mint talán mondhatjuk, az összes vidéki városok érdekében tisztelettel kérjük, méltóztassék a székesfőváros községi takarékpénztára alapszabályainak megerősítését megsürgetni, mielőbb kieszközölni és így ezáltal nekünk vidéki városoknak is segítségére jönni, hogy elvégre mi is azon kedvező helyzetbe juthassunk, hogy községi takarékpénztárunkat fölállíthassuk.

Kelt Debrecen sz. kir. város tanácsának 1910. november hó 21-ik napján tartott üléséből.

Vecsey Imre,
főjegyző.

Kovács József,
polgármester.

A delegáció utolsó ülése. Bécsből táviratozzák: A magyar delegáció vasárnap délután három órakor tartotta utolsó ülését. Felolvasták az osztrák delegáció átirtaát, amely megállapítja, hogy a Két bizottság határozatai azonosak. *Burián* báró közös pénzügyminiszter közvetítette a király legmagasabb megerősítését és köszönetét. Ezután *Láng* Lajos elnök is megköszönte a támogatást s a király éltetése mellett enuniciálta, hogy a delegáció határozatait jóváhagyás végett felterjeszti a királyhoz. Végül *Erdély* Sándor volt igazságügyminiszter a delegátusok nevében megköszönte az elnök fáradozásait, ezzel a teljes ülés véget ért.

Tolsztoj meghalt.

„Emberek milliói“ . . .

Részvételtjes érdeklődéssel leste a világ napok óta a beteg Tolsztoj állapotáról szóló híreket. Már-már felcsillámlott lelkiünkben a remény, hogy a nagy költő egészségét vissza tudja szerezni az orvosi tudomány és a gondos ápolás de sajnos, a tegnap érkezett táviratok halomra döntötték a művelt világ reménykedését. *Tolsztoj Leó vasárnap reggel 6 óra 5 perckor meghalt.* Kiszívódott a nagy lélek, a jelenkor egyik legnagyobb elméje aludt ki, emberiségmegváltó gondolatok szállnak vele sirba.

Távirati tudósításaink itt következnek:

Az utolsó órák.

Astapovo, november 20. Tolsztoj grófnak éjjel 2 óra 40 perckor újabb rohama volt. Állapota veszélyes. A roham után elaludt. A beteg éjjeli rohama ugyanoly természetű volt, mint a tegnapi délutáni. A család a beteg ágya mellett időzik.

Astapovo, november 20. (Reggel 3 óra 26 perc.) Tolsztoj gróf morfiuminjekciót kapott, mire elaludt.

(5 óra reggel.) A szívműködés igen gyöngye. A beteg állapota nagyon veszélyes.

(5 óra 20 perc.) Tolsztoj grófnőt bebocsátották férje betegszobájába, a gróf azonban nejét már nem ismerte meg.

A halál.

Astapovo, november 20. Tolsztoj gróf ma reggel 6 óra 5 perckor *elhunyt* anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét.

„Emberek milliói . . .“

Astapovo, november 20. „*Emberek milliói*“, ezek voltak Tolsztoj utolsó érthető szavai. Utána már csak összefüggéstelen szavakat mondott. Pupillája egész a halál bekövetkezéséig érzékeny volt a fény iránt, ami arra enged következtetést, hogy a költő az utolsó pillanatig eszméletnél volt. A holttest mosása után szokott ruházatába öltöztették a halott költőt.

Oroszország gyásza.

Moszkva, november 20. Az ujságok külföldi kiadásokat adtak ki. A magánszínházakban ma nincs előadás. A női továbbképzés ligája elhatározta, hogy az európai egyesületeket felszólítja, alakítsanak közös bizottságot Tolsztoj emlékének megörökítésére. Husz kormányzósg itt időző zemszto-elnökei ülésükön felállással tisztelték meg Tolsztoj emléket és annak családjához részvét táviratot intéztek.

Pétervár, november 21. Több itteni magánszínházban Tolsztoj gróf elhalálozása alkalmából nem volt előadás. A császári Alexandra-színházban a közönség az elhunyt emléket az előadott darabban elhelyezett alkalmi felszólításra felállással tisztelte meg. Tolsztoj temetésének napján a magánszínházak zárva maradnak.

Pétervár, november 21. *Mihajlovics Miklós* nagyherceg Tolsztoj grófnőhöz a következő táviratot intézte:

— Egész lelkemmel önnél vagyok e szomorú percekben.

Nem lesz egyházi temetés.

Pétervár, november 20. A legszentebb szinódus elhatározta, hogy *Tolsztoj* gróf egyházi eltemetését, valamint lelkiüdvéért misemondást nem enged meg, mert Tolsztoj nem békült ki az egyházzal.

Astapovo, november 20. Tolsztoj gróf hír szerint azon kívánságának adott kifejezést, hogy Jesznaja Poljánában temessék el azon a dombon, amelyen gyermekkorában

játszozott. Az elhunyt költő barátai azt akarják, hogy a házat, melyben a költő meghalt, az állam vegye meg. Ugy magánembereknek, valamint hivatásos fényképészeknek megengedték, hogy a halotról fényképfelvételeket készítsenek.

A дума részvéte.

Pétervár, november 20. Az orosz дума ülésén az elnök Tolsztoj Leó gróf halálának hírére a következő kijelentést tette:

„Hazánkat sulyos gyász érte. Tolsztoj Leó gróf, a nagy gondolkodó és művész, Oroszország büszkesége és az emberiség bölcséje, nincs többé! A Mindenható kegyelmé nyissa meg előtte az eget birodalmát. Javasolom — mondá az elnök — hogy az elhunyt emléket felállással tiszteljük meg és hogy a mai tanácskozásunkat szakítsuk meg“.

A дума ülése a tanácskozásokat beszüntette.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járátja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

József főherceg

a debreceni vándorkiállításért

A kiállító művészek névsora.

Idei képzőművészeti kiállításunk, mint már jeleztük, mind terjedelemben, mind művészi színvonalban messze felül fogja mulni összes eddigi kiállításainkat. Olyan nevek szerepelnek ezuttal a kiállító művészek sorában, melyekről méltán mondhatjuk, hogy a magyar művészvilág színe-javát képezik, sőt ezuttal olyan művészek műtárgyait is lesz szerencsénk láthatni, akik vidéken még soha, vagy nagyon régen állítottak ki.

Ez teszi érthetővé a kiállítás ideit, szinte páratlanul nagy sikerét, amelyről az összes szakkörök, a művészek stb. a legnagyobb elismeréssel szólnak, de másrészt természetesen is találják azt. A kiállítások sikere ugyanis mindig attól függ, hogy kik vesznek azon részt: mennél jobb nevek vannak egy-egy kiállításon képviselve, annál értékesebb, annál vonzóbb a tárlat.

A nálunk vasárnap megnyíló kiállításon nagyobb szabású műveikkel Baditz, Boruth, Bosznay, Bruck, Damkö, Edvi, Fényes, Ferenczy, Goth, Halász, Kézdi, Knopp, Kosztolányi, a közelmúltban elhalt Lechner, Ligeti, Mednyánszky, Mendlik, Mérő, Nagy, Nyilas-sy, Olgyay, Pentelei, Poll, Révész, Róna, Roskovics, Rottmann, Skuteczky, Spányik, Sziny nyey, Tölgyessy, Vajda, Vastagh, Vesztrócy stb. stb. szerepelnek, ezeket is beszámítva 139 művész.

Ez a gárda vonul fel művei útján folyó hó 27-én a debreceni közönség elé, a déli 12 órakor tartandó megnyitási ünnepélyen, melyen *Zichy János* gróf kultuszminiszter, a Képzőművészeti Társulat, a művészek és a fővárosi sajtó is képviseltetik magukat.

A debreceni kiállításnak egyik főérdekesége *József főhercegnek* a társulat védnökének bronz-szobra lesz. *József főherceg* ugyan is nagy szeretettel érdeklődik nemzeti művészetünk ügyei iránt s ezen érdeklődésének ezuttal akként adja jelét, hogy a bécsi vadászati kiállítás részére készült szobrát a vándorkiállítás részére átengedte. A szobormű vadász-dresszben ábrázolja a főherceget, amint fegyverét lövésre készen tartja; lábainál ott hever már egy elejtett medve. Maga a mű festői szép s közönségünknek sok műélvezetet fog szerezni.

A nyomtatvány-provizio a debreceni esküdtszék előtt.

Varga Lajos a vádlottak padján.

A főtárgyalás első napja.

A debreceni közönségnek még élénk emlékezetében van az a harc, amelyet 1908-ban indított és küzdött végig a városi bizottsági tagok tekintélyes része a városi állapotok purifikálása érdekében a debreceni függetlenségi párt azon klikkje ellen, amely nemcsak az itteni függetlenségi pártot, hanem ezen a réven a város közgyűlését is terrorizálta, a vezető hatalmat hosszu éveken a kezében tartotta és így mindenben a saját akaratát érvényesítette. Ennek a klikknek az élén állott *Márton Imre* és egyik exponense volt *Varga Lajos dr.*, aki abban az időben a „Debreczen“ főszerkesztője volt.

A küzdelem sikerrel járt és *Márton Imre*ék szerepléséről ma már mint letűnt múlt-ról beszélhetünk.

Ennek a harcnak végső epizódja volt az a jelenet, amely 1908. október 30-án a városi közgyűlési teremben akkor játszódott le, amikor *Jánossi Zoltán* a *Mártonék* ellen küzdő városi párt egyik vezérférfia azt az interpellációt intézte a polgármesterhez: igaz-e az a hír, mely szerint a városi bizottsági tagok egyike provizio ellenében 100.000 frt. értékű nyomtatvány megszerzését vállalta magára a városi nyomda részére? Ezen interpellációra nyomban válaszolt a főjegyző és azt adta elő, hogy *Márton Imre* valóban 100.000 frt. értékű nyomtatvány megszerzésére vállalkozott a magyar államvasutaktól a városi nyomda részére oly feltétellel — és ez a feltétel épp akkor pour-parle tárgyát képezte — ha a városi nyomda által készített „Debrecen“ című függetlenségi párti hivatalos lap 10.000 frt.-ot kitevő tartozását, vagy legalább annak egy részét a város elengedi; ez a tartozás-elengetés lett volna a provizio.

A válasz óriási szenzáció erejével hatott a városi bizottsági tagokra és mindenki felháborodott *Márton Imre* eljárásán, mert köztudomásu volt, hogy *Márton Imre* személyes kötelezettséget vállalt a várossal szemben ezen tartozás kifizetéséért és így a 8 százalékos provizio kikötése tulajdonképen az ő anyagi érdekeit szolgálta.

A feltűnést keltő interpellációt a „Debrecen“ című ujságban *Varga Lajos dr.* főszerkesztő tollából másnap egy általános megütőközést keltő pizkolódó cikk követte. „*Térboly*“ című cikkében azzal akarta élet venni *Varga a Jánossi Zoltán* által feltárt, rájuk nézve lesújtó igazságnak, hogy *Jánossit* aljas, perverz hajlamu és szenvedélyű egyének nevezte, aki legkedvesebb barátjainak házi boldogságát képes feldulni. Azt állította *Jánossiról*, erről a puritán erkölcsű férfiuról a városi társadalom egyik legtiszteltebb alakjáról, hogy a közügyek tárgyalásakor sohasem a közérdeket tartja szem előtt, hanem mindig személyeskedik, a neki nem tetsző embereket akarja csak tönkretenni, ez által a közgyűlési termek klofácik és luegerek le-

A legelegánsabb

téli felső kabátok és öltönyök, Szalon smoking és frack öltöny különlegességek készülnek

Prolovsky Andrásnál

Debreczen, Kossuth-utoza 4. sz.

Weisz Adolf

posztó kereskedése

ideiglenesen

a főtözsdével szemben — levő bódében. —

bujtanyájává tette és a fejlődés szekerét néhány erkölcsi tébolyban szenvedő városatyá társával együtt a személyeskedés kerékvédőjének hajtotta neki.

Ez a minden ízében személyes élő támadásért Jánossi Zoltán sajtópert indított Varga Lajos dr. ellen nyomtatvány utján elkövetett rágalmozás és becsületsértés vétsége miatt. Az ügynek ma kezdődött a főtárgyalása a debreceni esküdtbíróóság előtt.

Ma még csak a vádlott Varga Lajos dr. és néhány tanu kihallgatására került a sor. A tárgyalást nagy számu hallgatóság érdeklődése kíséri, de a vádlott állításait igazolni nem tudja, a tanukhoz nagy csomó, de a tárgyhoz nem tartozó kérdést intéz és így a tárgyalás meglehetősen szürke, unalmas.

Csak akkor támad mozgás az esküdtek és a hallgatók közt, amikor a tanuk egész serege felvonult, hogy tanuságot tegyen Jánossi nemes jellege, becsületes politikai és egyéb közérdekű munkássága mellett, amelyet polgártársai, városának és hazájának érdekében mindenkor kifejtett. Az ellenkező állításnak a bizonyítása minden erőlködés ellenére mindaddig sikertelen maradt...

A tárgyalás lefolyása a következő:

Az esküdtszék megalakul.

Tíz órakor megalakult az esküdtbíróóság. Elnök Hoffmann József dr. kir. ítélő táblai bíró, szavazó bírák Baróthy Béla és Nagy Kálmán dr. törvényszéki bírák. Az esküdtek kisorsolásánál egy a védelem, mint a vád kimerítette a visszavetés jogát és így esküdtek lettek: Kulcsár Irre, Gombos Endre, Guró Lőrinc, Fráter József, Rácz Sámuel, Kovács János, Gramantik Ferenc, Gulyás Géza, Horváth György, Serly Gusztáv, Benyáts Emil és Orosz István, pótesküdték: Losonczy János és Mészáros János.

A vád részéről mindvégig jelen van Jánossi Zoltán és képviselője Révi Nándor dr., a vádlott Varga Lajos dr. személyesen jelentkezik.

A tárgyalás elején Révi Nándor dr. főmagánvádló képviselője figyelmezteti az elnököt, hogy a vádlott a védői székben ül, holott a vádlottak padján volna a helye. Ezen felszólalás után az elnök felszólítására Varga Lajos dr. a vádlottak padjára vonul.

A vádlott kihallgatása.

Az általános kérdésekre vádlott előadja, hogy 42 éves, református, családos ügyvéd, 25.000 korona vagyona van, párbaj vétségért, rágalmozás és becsületsértés miatt már büntetve volt.

Bűnösnek nem érzi magát. Előadja, hogy a függetlenségi párt tekintélyének megvédése céljából és azért írta, mert a párt Jánossiék részéről állandóan erős támadásban részesült és ő kötelességének tartotta, hogy pártját megvédelmezze. Azzal is védekezik, hogy ő már két ízben is bocsánatot kért Jánossitól, de ez nem hajlandó neki megbocsájtani. A Jánossi magánéletére vonatkozó rágalmaikat bizonyítani nem tudja és nem kívánja, azt ellenben igazolni kívánja, hogy Jánossit a személyes bosszu érzete és személyes érdekek vezérelték mindig közszereplésében, nem pedig a közérdek. Újabb tanukat kér kihallgatni és egy régebbi sajtóper iratainak beszerzését, de indítványait a bíróság elutasítja, mert a felajánlott bizonyítékok az ügy érdemére egyáltalán nem tartoznak. Vádlott ezért semmisségi panaszt jelent be.

Mit mondanak a tanuk?

Ezután a tanukihallgatásokra került a sor.

A vádlott tanui közül Nagy Jakabot, Nagy Zsigmond drt. és Körösy Kálmán drt. hallgatták ki. Ezek a tanuk részint rokonságban vannak a letűnt Márton-csoport vezető embereivel, Körösy dr. pedig ügyvédje volt Márton Imrénének és Varga Lajosnak a sajtópereikben, ezért érdekteleneknek, teljesen elfogulatlanoknak nem mondhatók. Jánossit heves vérmérsékletű, személyeskedő természetű embernek mondják, aki kíméletlen támadásban részesítette mindenkor az ellenfeleit. Egyik sem tud azonban előadni semmi adatot arra nézve, hogy Jánossit személyes érdekek vezették volna a közszereplésben, sőt kifejezetten vallják, hogy felszólalásaiban, közszereplése közben Jánossi soha sem sértett senkit és a saját személye érdekében sem tett soha semmit közszereplése közben.

Márk Endre az ügyvédi kamara elnöke, a hozzáintézett kérdésekre előadja, hogy Jánossi támadásait soha sem találta jogosulatlanoknak, mindég erős meggyőződésű, intakt embernek ismerte.

A vádlott, mint bizottsági tag.

Magoss György dr., városi tiszti főügyész a következő tanu.

Elnök: Ott volt-e a tanu ur az 1908. október 30-diki városi közgyűlésen és emlékszik-e a Jánossi interpellációjára?

Tanu: Emlékszem. Nagy felháborodást keltett a bizottsági tagok közt Márton Imre cselekedete, mert mindenki jól tudta, hogy Márton tulajdonképpen a maga érdekében kötötte ki a 8 százalékos províziót.

Jánossit személyes hajszának a célzata, vagy a közérdek vezérelte-e interpellációjának megtételében?

Tiszán és kizárólag a közérdek, mert a város érdekére nézve igen sérelmes, ha közügyekből városi bizottsági tag befolyásának felhasználásával anyagi hasznot akar magának szerezni.

Milyen jellemű embernek ismeri Jánossit?

Feltétlenül korrekt férfiúnak, aki mindig csak a közért és becsületes fegyverekkel küzd.

Vádlott: Tud-e a tanu ellenem felhozni konkrét esetet a tekintetben, hogy az én közéleti szereplésem bármikor is kifogástalan lett volna?

Igen. Több alkalommal felszólalt a közgyűlésen olyan ügyekben, amelyekben, mint ügyvéd érdekelte volt.

Révi dr.: Mi indította Jánossit az interpellációjának előterjesztésére?

A városi párt utasítása. A városi párt célul tűzte, hogy a közgyűlési teremből kiküszöbölje a magánérdekeket hajhászó bizottsági tagokat, a közgyűlés előtti napon gyűlést tartott és ott egyenesen felkérte Jánossit, hogy ezt a provízió-botrányt leplezze le a városi közgyűlésen.

A tanut megeskették. Tüdös János dr. országgyűlési képviselő, hasonló értelemben vall. Jánossiról azt mondja, hogy a közért folytatott harcokban élénk részt vett és az ő szereplése mindenkor makulátlan volt.

Révi dr.: Igaz-e, hogy Jánossit a legutóbbi választáson a debreceni harmadik kerületben képviselőjelöltnek akarták fölléptetni, de nem vállalta a jelöltséget?

Igaz. Igaz-e, hogy Varga Lajos dr. mindenáron fel akart léptetni képviselőjelöltnek és ez által pártszakadást idézett elő a függetlenségi pártban?

Vádlott idegesen felugrik és tiltakozik a kérdés feltétele ellen, mire az elnök nem enged meg a kérdés feltevését.

Este 7 órakor az elnök holnap reggel 9 órára halasztja a tárgyalás folytatását.

A szülők és az iskola.

Értekezlet a kollégiumban.

A debreczeni református főgimnázium tanári kara értekezletet hívott össze vasárnap délutánra, amelyre meghívta az összes növendékek szülőit, megbeszélendő: miképpen védekezhessenek az utolsó időben egyre népszerűbbé váló pornografikus irodalmi termékek ellen és általában meilyen eszközök vezethetnek az ifjuság erkölcsének a megóvására.

Az értekezletet, melyre nagy számmal jelentek meg a szülők, délután 4 órakor nyitotta meg Karay Sándor főgimnáziumi igazgató a kollégium dísztermében.

Szeremley Béla dr. tanár tartotta meg ezután nagyhatású és nagyon értékes előadását, melyben rámutatott azokra a módokra és eszközökre, melyekkel az ifjuságot meg lehet védeni a mai új irodalmi irányzat erkölcsrontó termékei ellen. A szülőknek legszentebb kötelessége — ugymond — gyermekeikről való gondoskodásuk, abból a célból, hogy maguk után testben és lélekben ép nemzedéket hagyjanak az emberiségnek. — Azonban sok szülőnek nagy elfoglaltsága mellett nem marad ideje arra, hogy a gyermekeit nevelhesse, s így az a nevelőkre hárul. Pedig a nevelés a szülők dolga! Ha erre kevés hivatottságot éreznek magukban, kérjenek irányítást az iskolától vagy a könyvektől.

Mi teheti jóvá az embert? — A jókkal való érintkezés és jó példák látása, hallása s olvasása. A lélek tápláléka a hallott beszéd, a látott példa és az olvasott könyv. Vigyázni kell a szülőknek a gyermekeik előtt elejtett szavaikra, elkövetett cselekedeteikre, vigyázni kell gyermekeik olvasmányaira is. — Nem szabad azt hinni, hogyha a gyermek olvas, már akkor nem tehet rosszat, és hogy műveli magát. Műveli magát, ha nemes tartalmu, helyes irányu és az ő korához illő olvasmányokkal foglalkozik, ellenkezőleg többet árt magának, mint használ: lelket durvítja, finomabb érzelmeit kiöli, idegeit izgatja.

Mindig volt selejtes, lelketlen irodalmi munka, mióta irodalom van, de oly arányban nem volt elterjedve, mint manapság, a mikor üzletszerűleg üzi egy sereg lelketlen ember, feltűnési vágyból az írást.

Sok szülő nem ér reá, vagy nem fordít kellő gondot gyermekei olvasmányaira, — megválasztására.

Akik pedig olvasni nem szeretnek, azoknak a színházak adnak alkalmat az új irodalmi irányzat izgató műveinek élvezésére.

Milyen módon lehetne hát az ifjakat e veszedelmektől megóvni? Vegyen minden szülő magának fáradságot és kísérelje figyelemmel gyermeke olvasmányait. Nem neki való az ujság, melyből mindenféle hajmeresztő gyilkosságot, politikai szitkozódást stb. olvashat. Még két ajánlatos módja van annak, miképpen lehet feleslegessé tenni a gyermeknél a nem neki való olvasmány hajhászását. Fektessünk súlyt a gyermekeink művészi, főleg zenei kiképzésére. A másik módja a fiuk nemesen való szórakoztatásának a kézügyesség gyakoroltatása, furás, faragás, stb. mely azt a szolgálatot teszi a fiuk nevelésében, mint a kézimunka a leányoknál.

Az ifjuság színházba járását pedig akként óhajtjuk ártalmatlanná tenni, hogy az ifjaknak csak az olyan színlelőadásokat lehet megtekinteniök, amelyekre az osztálytanáraiktól engedélyt kapnak.

A szülők közül Ferenczy Gyula főiskolai tanár szólalt fel, aki iskola-barát egyesület alakítását indítványozta, melynek az volna a célja, hogy a vidéki szülőknek a városban

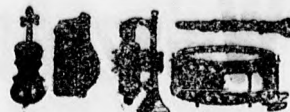
Tafftselyem alsó szoknya 5 frt Halmágyinál.

Szendrő Sándor
zongora és hangszerkészítő Debreczen.

Zongora, gramofon és hangszer áruvaktára
Batthyány-u. 22. sz. alá
helyeztetett át.

Telefon sz. 729.

Telefon sz. 799.

elhelyezett gyermekeiket szállásukon meglátogatná. Azután felszólaltak még Török Péter tanár, Ormos István lelkész, Kardos Albert dr., Matolcsi László, Gulyás István s Szabó József tanárok, akik köszönetet mondtak a főgimnázium tanári karának a nemes akció megindításáért.

Színház és művészet.

A színház műsora.

Kedd: Ripp Wan-Winkle, operette. Falussy István fellépte. (C. bérlet.) Szerda: Hajduk hadnagya, daljáték. (C. bérlet.)

Csütörtök: Luxemburg grófja, operette. Kondor Miklós fellépte. (B. bérlet.) Péntek: Karenin Anna, szimü. (C. bérlet.)

Szombat: Balga szüz, szimü. Bemutató előadás. (A. bérlet.)

Vasárnap délután: Peleskei nótárius, — énekes bohózat.

Vasárnap este: Balga szüz, szimü. — (Kis bérlet.)

Lilom Klári. Dóczy Józsefnek, a debreceni születésű, országos híri dalköltőnek nagyon értékes népszimüvét ujtotta fel a debreceni szintársulat énekes személyzete nagyon jó előadásban. A darab nagyon tetszett s a jelenlevő szerzőt többször lámpák elé szólította a lelkesen tapsoló, nagy számu közönség. Különösen tetszett Szilasi Etel és Torma Zsiga temperamentumos játéka és pompás dalaik. De jók voltak a többi szereplők Kemény Lajos, Gazdy Aranka stb.

Gábrilovits zongoraestély. Mendelssohn: „Variations serienses” A címe annak a compositionnak, melylyel Gábrilovits Ossip a Zenekedvelők Körének folyó hó 23-án, szerdán este tartandó hangversenyét megnyitja. Erről a darabról mondotta Jadassohn, a lipcei konzervatorium világhírű tanára, hogy abban Mendelssohn még Beethovent is felülmulta és hogy az a legképeletesebb ebben a műfajban, amit valaha irtak. Beethoven egy derűt és vidámságot sugárzó szonátája után igazi gourmanderia következik: Chopin 12 preludiumát játsza Gábrilovics, 12 rövid, finom kis hangulatképet, mindannyi remekbe készült miniatur ötvösmunka. Teljes ellentétül következik a modern szlav zene, az újabb orosz szerzők Skriabine, Gábrilovics és a cseh Smetana. Egészen új, forrongó világ az, amelybe e szerzők vezetnek, új hangulatokkal, érzésekkel és kifejezésbeli eszközökkel. E művek mind először érülnék előadásra a szerdai hangversenyen, melyet a tagok díjtalanul látogathatnak. Tagok a mai napon még jelentkezhetnek a titkári hivatalban, dr. Spitz Lipót ügyvédi irodájában, Piac-utca 49. sz. alatt. Itt említjük meg, hogy a Zenekedvelők Körének tegnap távirat érkezett Moszkvából. Pugno Raoul és Isaye Eugén jelentették be, hogy a kör meghívására február 22-ikén jönnek Debrecenbe.

Falussy István vendégjátéka. (A színházi iroda jelentése.) Holnap, kedden este lép fel Falussy István, a vidék egyik legjobb nevű bariton-énekese, hogy bemutakozzék a debreceni publikumnak. Falusyt, aki ezidő szerint a miskolci színháznak ünnepelet művésze, Zilahy igazgató 1911. év szeptembertől társulata tagjai közé szerződtette. A kedden este színrekerülő Ripp Van Winkle operett címszerepe a baritonénekese parádés szerepe, mely kétségtelenül kiváló énektudást és azonkívül erős játék- és alakítóképeséget igényel; szóval Falussy jól választotta meg ezt a szerepet arra, hogy képességeiről hiven beszámoljon. Az előadás iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik.

Hajduk hadnagya. (A színházi iroda jelentése.) Szerdán kerül ismét színre a Hajduk hadnagya eredeti magyar daljáték A bérletben. Az előadás, mely a múlt heti mű-

sort uralta, ismét elsőrangú szereposztásban kerül színre.

Balga szüz. (A színházi iroda jelentése.) Bataille világhírű drámájának szombaton lesz a debreceni bemutatója. A drámai személyzet Thury Elemér rendezésével nagy gondnal készül a darabra, mely alig egy hete került a fővárosban a kassza sikerü darabok sorába.

Kondor Miklós fellépte. (A színházi iroda jelentése.) Csütörtökön, november 24-én lép fel a Luxemburg grófja operettben Kondor Miklós a pozsonyi színház tenoristája, akit Zilahy igazgató 1911. szeptembertől társulathoz szerződtetett. Kondor a címszerepben lép fel, hogy a debreceni közönségnek bemutatkozzék.

Merénylet Briand ellen.

A francia-miniszterelnököt inzultálták.

Párisban, a Tuillériákban tegnap leplezték le Ferry emléksobrát. Briand miniszterelnök mondta az innapi beszédét és ezt az alkalmat a rojalisták tüntetésre használták fel. Amikor Briand haza hajtatott, egy fiatal rojalista, Lacour asztalos, az öklével rontott Briandra, akinek csak a kalapját ütötte le, komolyabb baj nem történt.

A merényletről érkezett táviratok a következők:

Páris, november 20. A Tuillériákban ma leplezték le Fallières elnök jelenlétében Ferry emléksobrát. Az emlékbeszédet Briand miniszterelnök mondta. Amidőn Briand az ünnepe után elhagyta a Tuillériákat, Briand visszahajlott és az ütés csak kalapját érintette, mely a földre esett. A merénylőt a tömeg meg ragadta, de Briand védelmébe vette.

Páris, november 20. A merénylőt, Lacour asztalost, aki a Camelot rojalista-szövetség választmányi tagja, a rendőrségre vitték, ahol kihallgatták. Kijelentette, hogy nem Briand személye ellen irányult merénylete, hanem ama regime ellen, amelyet képvisel. Brianddal a köztársaságot akarta megbántani.

Páris, november 20. A miniszterelnök így adta elő a merényletet:

Amikor kocsim felé mentem, megfordultam, hogy egy barátomnak, aki hozzám szolt, válaszoljak. Ekkor észrevettem egy embert, aki fölemelt öklével és révedező tekintettel felém jött. Azt hittem, hogy örlüttl álllok szemben. Rámrohant, mire én visszaléptem. Jobb ökle kalapomat találta, mely a földre esett, bal keze pedig a vállamat érintette. Csak amikor visszaérkeztem a miniszteriumba, akkor tudtam meg, hogy nem örlütről, hanem rojalista merényletről van szó.

HIREK.

A belga királyné beteg. Brüsszelből táviratozzák: Az „Etoile Belgique” szerint a királyné, aki bronchitisben szenved, a múlt éjszakát igen nyugtalanul töltötte. A királyné állapota, ha nem is mondható nagyon komolynak mégis nyugtalanúságot okoz. Az este kiadott orvosi bulletin szerint a királyné mellhártyagyulladásban és légsóhurutban is szenved.

A Justh-párt obstruál. Budapesti tudósítónk jelenti: a Justh-párt holnap értekezletet tart, melyen határozni fognak afelett hogy a párt tagjai obstrukciót indítanak-e a Házban, vagy nem? A hangulat nagyon harcias.

Uj esperanto tanfolyam. Kereskedői körkből származott óhajnak megfelelőleg a helybeli L. V. St. esperanto grup kereskedők és kereskedő segédek részére uj tanfolyamot nyit — lehetőleg még e hó folyamán — ha legalább 25 tag jelentkezik a nemzetközi nyelv, az esperanto megtanulására. Jelentkezni lehet Aczél Henrik L. V. St. könyvke-

reskedésében, ahol bővebb felvilágos nyerhető.

Jóváhagyások. A miniszter ma értesítette a várost, hogy a szemétfuvarozás házi kezelésbe vételére és a körkemence építésére vonatkozó határozatokat jóváhagyta.

Hordárok a taligások elen. A debreceni hordárok panasszal fordultak Rostás István főkapitányhoz, hogy a debreceni taligások, épen azokat a szolgálatokat végzik olcsóbb pénzen, mint tarifájuk szerint a hordárok és semmi ellenszolgáltatást, vagy biztosítást nem nyújtanak. A főkapitány és a tanács ma jogosnak is találta a hordárok felszólalását és igyekezett módot találni a taligások megrendszabályozására, de nem talált rá formát. Ezért a tanács a kérdést átteszi a kereskedelmi és iparkamarához, hogy véleményt mondjon e kérdésben. Kétségtelen ugyanis, hogy a hordároknak igazuk van. — Mert ők biztosíték mellett szolgálnak, míg a taligások semmi biztosítékot a megbízatásokra vonatkozólag nem nyújtanak.

Virágünnep. Nem a Nontreuban lezajló nárcisz-napokról, Evian rózsas- és Lausanne japáni virágünnepéről akarunk itt poétikus leírásokat adni. Ahol olyan festői a partvidék, ahol olyan virágok és fák teremnek, mint a francia Svájce ezen kies helyein, ott önként kínálkozik az alkalom a virágünnepélyek rendezésére. De beszéljünk a debreceni izr. nőgyesület december 17-iki virág-redoute estélyéről, amikor a Bika-terem alakul át virágos kertté, zöld lugasok és rózsabokrok közt újból lejátszódik egy kicsit más légkörbe áthelyezve: „A modern Csipkerózska álma”. A nőgyesület mindent elkövet, hogy az estély stilszerű legyen. A meghívók már a napokban szétküldetnek.

Szabad Iskola. Holnap, kedden, folyó hó 22-én Török Péter református főgimnáziumi tanár tart előadást a Szabad Iskolában az általános fejlődéstanról. Az előadás vázlata a következő: A munka-megosztás elvének érvényesülése a szövetek képződésében, az állattalban, az állati és az emberi társadalomban.

Padok a sétat helyeken. Özvegy Szepesi Sándorné ma ajánlatot adott be a város tanácsához, amelyben kéri, hogy engedjék meg neki, hogy a sétat helyeken padokat álltasson föl s azokért díjakat szedhessen. A tanács legközelebb tárgyalni fogja a kérdést.

A debreceni kisiparosok mozgalma. Vasárnap délelőtt tíz óraker tartották meg a debreceni kisiparosok első előkészítő értekezletüket, melyen a huszas bizottságon kívül számos érdeklődő is jelen volt. Az első értekezlet oly lelkes hangulatban foly le, hogy a mozgalom tovább fejlődése a legszebb kilátással biztat. Határozatképen kimondták, hogy karácsony első napján nyilvános kisiparos nagygyűlést hívnak össze s addig is az agitáció fejlesztésére is minden héten kedden és pénteken este 8 óraker, vasárnaponként pedig délelőtt 10 óraker a Dréher-sör-csarnok virágtermében értekezletet tartanak. Az előkészítő bizottság a nagygyűlésig permanenciában marad és folytatja az előkészítő munkálatokat a kisiparosok hatalms szervezetének meglakítására.

Reklamlámpák a Piac-utcán. A városi tanács mai ülésén a Vámos és Szedlák cég kérésére megengedte, hogy a cég üzletének főbejárója előtt a gyalogjáró szélén villamos világítással ellátott reklamlámpát álltasson föl. A tanács azt kötötte ki, hogy a lámpát, az álltala megjelölt helyen és 10 korona jogelősmerési díj ellenében szabad felálltania.

A második Habár-pör. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma kellett volna másodszer a budapesti esküdttöróság elé álltania Habár Mihály szerkesztőnek, „A Wekerle-kormány panamá” című röpítata miatt. Mára volt kitézve Kossuth Ferenc és Sztérenyi József panaszában az esküdtszéki tárgyalás amelyet azonban a vádlott Habár Mihály távolléte miatt nem lehetett megtartani.

Ajánlok a legkitünőbb minőségű, **Bélapátfalvi portland cementet** kartelen kívüli fehér falimeszet, prima porosz kőszemet, száraz tűzifát, prima műtrágyát vagon számra továbbá géphenger és motor olajakat, mindenkor legolcsóbb napi ár mellett

Pollák Zsigmond

a Magyar bank és Kereskedelmi Részv.-Társ

Bélapátfalvi cementosztályának vezérképviselője. Telefon 441.

Gál Jenő védő ugyanis a következő sürgönyt kapta Berlinből:

„Meghültem, lázas beteg vagyok. Orvosi tilalom folytán utazhatom. Ágyban fekszem. Értesítse a bíróságot, ahova szintén táviratot és orvosi bizonyítványt küldök. Habár.”

Debreczenvidéki Takarékpénztár

m. sz.

Placz-u. 32. (volt Szedlák-ház)

Olcsó és kis részletekben visszafizethető kölcsönök ad.

— **A debreceni takarékpénztár bódéi.** Az Első Debreceni Takarékpénztár ajánlatot tett a városnak, amely szerint följánlotta a bódéit megvétele, ha esetleg a város a tábornoki házat szépítteti. E kérdésben nem határozott ma a tanács, hanem ezzel kapcsolatban kimondta, hogy a tábornoki ház értékesítésének ügyét a miniszteriumnál megsürgeti.

— **A részegség áldozata.** Venkli József 42 éves napszámos tegnap éjjel részegen tért haza Vigkedvü-Mihály-utca 66. szám alatti lakására. Venkli a lépcsőről oly szerencsétlenül esett le, hogy nyomban meghalt.

— **Kifogások a fiakker-állomások ellen.** A fiakker-állomások ellen több kifogást adtak be. Kifogásokkal éltek az izraelita hitközség elnöksége, Hauer Bertalan, a Royal-szálloda tulajdonosa és Forray Ernő, aki a Kossuth-utcai fiakker-állomást kifogásolta. A tanács valamennyi kifogást elutasította. Az elutasítás ellen azonban mint értesülünk, különösen az izraelita hitközség és Hauer Bertalan fellebbezni fognak, mert helytelen dolog, hogy a templomba járó hívők között vergődjenek át a templomig, másrészt azt is figyelembe kell venni, hogy nyáron át a Royal-terrasznak sok száz ember tartózkodik esténként, már pedig a bérkocsi-állomás közelsége az ott tartózkodást kellemetlenné tenné.

— **Valódi orosz sárcipők Békés Lajos cégnél.**

— **Véres kardpárbaly.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy Szörfiy Károly törzsorvos és Ogujanev Tvetozár joghallgató, akik között a „Bodó“-kávéházban véres affér játszódott le, ma a tűzérési laktanyában kardpárbalyt vívtak. Mind a ketten súlyosan megsebesültek.

— **Ingyen gramofon.** — érdeklődjék Schwartz pipásnál, a városházával szemben.

— **Nyilvános köszönet.** A debreceni Szabad Iskola javára 20 és a szegények részére 30, összesen tehát 50 koronát volt szíves kezemhez juttatni egy inkognitóját megőrizni kívánó ur, akinek itt, a nyilvánosság előtt mondok hálás köszönetet. dr. Kenézy Gyula, a Szabad Iskola elnöke.

— **Modern képek rámákban és anélkül** Thaisz Arthur papírnemű áruház összes kirakataiban vannak kiállítva. Ajánljuk az érdeklődő közönség figyelmébe.

— **Lövőtér a Hortobágyon.** Tudvalevő, hogy a város tárgyalásokat folytatott a katonasággal a mostani lövőtér bérének fölemelése iránt. A katonaság azonban most értesítette a várost, hogy nagyobb bért nem hajlandó fizetni. A város tanácsa tehát legközelebb intézkedéseket tesz, hogy a lövőtér a mai helyéről a Hortobágyra helyezték át.

— **Téli bélések bőrkeztüük,** kizárólag saját készítmény. A legolcsóbban szerezhettek be Nagy Andrásnál kistemplom mellett. Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik.

— **Francia cilinderek,** divatos formákban Frank Testvéreknél.

— **Hunnia képei szépek! Hunnia képei olcsók! Hunnia képei tartósak! Hunnia levelezőlapjai szenzációk olcsóságban és kivitelben! Hunnia műterem a PIAC- és CSAPO**

GLÜCK JÓZSEF

üveg- és lámpa kereskedésbe
Placz-u. 6 a nagytemplom mellett.

UTCA SARKÁN az utcai oldalon van! Hunnia modern berendezésű fényképészeti és festészeti műterem!

A Debreczeni Leszámoló Bank

mint Szövetkezet

Placz-u. 49. a főpostával szemben.

Heti befizetésekkel könnyen visszafizethető olcsó kölcsönök folyósít.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése.** Dr. Dobó jogi szeminárium, Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat a közeli hónapokban akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felőlelő jegyzeteit már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégezett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészíti. Tanrendszerét és működését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szemináriumról” díjmentesen megküldi.

— **Bálbizottságok figyelmébe!** Izléses meghívók és táncrendek végett forduljanak Antalffy József céghez.

— **Béltel bőrkeztüük** 1 frt 30 krtól a legfinomabbig kaphatók Vitáriusnál, Szent-Anna-utcában, nagy választékban.

— **Mindennemű könyvkötések,** bördíszmunkák, reklám-cikkek stb. Antalffy Ferenc könyvkötészetében készíttetnek Placz-u. 31.

— **Szomaházy összes munkái** 15 kötetben, havi 3 koronás részletekben rendelhető Antalffy Józsefnél.

— **Őszi felöltők** óriási választékban Grünfeld A. és Társa üzletében.

— **Debreczen sz. kir. város legolcsóbb férfi-ruha áruháza** Grünfeld, a kistemplom mellett.

— **A Polgári Takarékos és Segély Szövetkezet** Placz-u. 73., a 15-ik évtársulatra már a mai naptól kezdve igen olcsó heti befizetésekkel minden levonástól ment könnyen törleszthető kölcsönök folyósít.

— **Lampionok legolcsóbb árban** kaphatók Thaisz papírnemű áruházában.

Üzlet áthelyezés miatt
végeladás
Minden, áron alul adatik el
GLÜCKEDE
cipőüzletében, a barakban.

— **Elkészültek!** a legdivatosabb glacesvéd- és szarvasbőr-keztüük, bőrkeztüük, mérték szerint 2 óra alatt készíttetnek. Schön Sándor kesztüi, kötszer- és orvosi műszertárában, Debreczen Placz-u. 12. Stenczinger-ház.

— **A Placz-utcán** egy csinosan butorított elegáns utcai szoba, parket és gázvilágítással, külön bejárattal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Legjobb és legszebb
Czipők Daniel czipő
árúházában
TELEFON 501
Jólnai Debreczen,
Placz-u. 49. postával szemben.

Megérkezett **nagy választékban** asztali függő lámpák a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, ugyancsak Ebédő, Kávés, Teás, likőrös, vizes, boros, sörös készleteket a golcsóbb szolid, szabott ár mellett. — **Képzés és üvegozás a legolcsóbban!**

Piacz-utca 61. szám alatt

banknak vagy irodának **kiadó** a jelenlegi Fonciere biztosító helye, mely III. emeleti 4 nagy szobából, előszobából és hozzátartozékaiból

1911. május hó 1-től.

Győrfi Testvérek

uridivat-, kalap- és fehérmű üzlete
Placz-utca 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Őszi ajándékok

az összes uridivat özikkben és pipereárakban.

KÖZGAZDASÁG.

A Kereskedelmi Csarnok közgyűlése. A Debreceni Kereskedelmi Csarnok vasárnap délután 2 órakor tartotta tizenegyedik évi rendes közgyűlését. **Kernhoffer József** elnök üdvözölte a szép számmal megjelent tagokat s a jegyzőkönyv vezetésére **Weinberger Sándor** dr. titkárt, hitelesítésére pedig **Reichard Manó** dr. és **Grosz-Nagy Ferenc** tagokat kérte fel. Ugyancsak az elnök javaslatára jövő évi számvizsgálókul **Serly Gusztávot**, **Reich Viktort** és **Jónás Mórt**, a szavazatszedő bizottság tagjainak pedig **Hollaender Józsefet**, **Békés Lajost** és **Weisz József** drt. választották meg. Ezek után a titkár felolvasta a választmány évi jelentését s a számvizsgálók jelentését, amelyeket a közgyűlés tudomásul vett. Az ezidei mérleg és a jövő évi költség-előirányzat előterjesztése után a közgyűlés véget ért. A választmányba beválasztottak a kereskedők részéről: **Békés Lajos**, **Fenyő Sándor**, **Frigyesi Jenő**, **Gaszner Géza**, **Lukács Armin**, **Szántó Győző**, **Ungár Albert**, a nem kereskedők részéről: **Balkányi Ede** dr., **Kandel Ferenc**, **Ormódy Lajos**, **Popper Mór** dr., **Szántó Samu** dr.

A mértékhitelítés Debreczenben. A debreceni Kereskedő Társulat a következőket teszi közzé: Ertesítjük azokat, akiket illet, hogy az 1907. évi V. törvény cikk rendelkezéséhez képest a közforgalomban használt összes hossz mértékek, folyadékok és száraz tárgyak mérésére használt őr mértékek, súlyok, mérlegek és a tejes kannák (szállításra használtak kivételével) 1911. és 1912. évek folyamán újra hitelesítendőek, Debreczen szab. kir. város területén az 1911-ik évben ezen mértékek és mérő eszközök időszakos hitelesítése az I. kerület Csapó-utcai város részében, V. kerület Varga-utcai város részében, a VI. kerület Kossuth-utcai város részében, továbbá a Macs, Ondód, Ebes, Szepes, Pacz, Bánk, Fancsika, Haláp, Nagycsere, Parlagpusztákon és a nagyerdői külsőségek részében fog megtartatni. Az 1912. évben pedig a II. kerület Péterfia-utcai város részében, a III. kerület Hatvan-utcai város részében, a IV. kerület Placz-utcai város részében, továbbá a Hortobágy, Mátá, Zám, Ohát, Elep, Kösélyszeg, Czuczsa, Kishegyes, Nagyhegyes, Gyulai Macs, Gyulai hegyes, Zelenér, Álomzug, Monostor és az Apafa erdő külsőségeinek részeiben.

Felhívattak mindazok, akik a fent felsorolt mértékeket és mérőeszközöket a közforgalomban, az adás-vétel alkalmával használják, hogy a Debreceni Állami Mértékhitelítő Hivatalban Teleki-utca 79. sz. vagy a Kereskedő Társulat irodájában, díjmentesen kapható nyomtatványokon, az időszakos hi-

telesítésben való részvételre jelentkezzenek. Ezen előzetes jelentkezésnek az a célja, hogy az érdekeltek bizottság maguk részére azt az előnyt, hogy mérőeszközök a később megállapítandó időszakban első sorban kerüljenek hitelesítés alá, és ez által elkerülhessék az esetleges bírságot, mely akkor következhetne be, ha az előleges jelentkezés elmulasztása folytán mérőeszközöknek hitelesítése, a hivatali nagy elfoglaltsága következtében a később közhírré teendő határidőn belül sorra nem kerülhetne.

A jelentkezési lapok legkésőbb f. évi december végéig ez uttal azok részéről nyújtandó be, akik mérlegeiket és egyéb mérőeszközöket az 1911-ik évben kell, hogy hitelesítsék. A jelentkezési nyomtatványon feljegyzendő a fél, illetőleg cég neve, az a hely (utca, házszám), ahol a fél üzletét vagy mesterségét folytatja, illetőleg ahol a bejelentendő mértékeket és mérőeszközöket használja, a használt mértékek és mérőeszközök száma, valamint az is, hogy kívánja-e a fél a bejelentett mértékek és mérőeszközöknek saját helyiségében való megvizsgálását. A kereskedők bővebb felvilágosítást a Kereskedő Társulatnál nyerhetnek.

Fővárosi Bazárban

DEBRECZEN, Simonfi-u. 1. sz. (Bórház.)
Iskola fűszkek, háztartási eszközök, játékok érmék és ajándék tárgyak
legolcsóbban beszerezhetők.

Butorvevők figyelmébe.

50%-os házbéremelés miatt kénytelen vagyok a raktáron lévő Mahagoni, palizander ebédlőket, hálószobákat és mindenféle butorokat

bámulatos olcsó áron

eladni. Meggyőződhet bárki, hogy mily **csoda olcsón** juthat most butorhoz.

Teljes menyasszonyi berendezések
➔ **mese olcsón.** ➔

Tisztelettel

FEHÉR J. butor nagyáruháza
Hunyadi-u. 17. sz. (Vasút közelében)

Regény-csarnok

A nyomoruság iskolája.

(Folytatás.)

— Mert nem vagyok olyan léha, mint ők, — mondja sokszor elkeseredve.

— Hagyd el, apa, mi nem vagyunk közéjük való, szól olyankor Margit s a szép fiatal homlokon is áthúzódik a keserűség árnyéka.

A leány előtt sem titok, hogy mit beszélnek apjáról. Hallja néha az átkozódó parasztok dörmögését, látja a fenyegető öklöket, mikor egy-egy bepörölt dühös ember elmegy a házuk előtt; hall a templomban az úri néptől gúnyos megjegyzéseket háta mögött, látja dőlő arcintorgatásukat.

— Várj csak, várj csak, majd nem fognak minket lenézni, istenemre fogadom, — fakad ki néha az ügyvéd.

De leánya nagyon nyugodtan, büszkén felel:

— Ne törődjél vele, apa, nem óhajtom társaságukba.

Abból a társaságból valóban csaknem teljesen ki vannak zárva, csaknem teljesen elkülönözve, egyedül élnek ott a faluban. Nem igen mennek valahová, nem igen jön hozzájuk valaki és ha jön, hát tudja már Czibak Antal ur, miért jön. Pénz kell neki.

Eleinte, mikor a kisvárosból ide költözött Czibak ügyvéd, sorba meglátogatott minden uri házat s a környéken is látogatást tett többfelé. Barátságos viszonyban akart élni a birtokos társakkal. De oly hidegen fogadták mindenütt, hogy elment kedve a látogatásokat ismételni; némelyik háznál olyan sértő, lenéző módon éreztették vele, hogy csak betolakodónak tekintik, hogy ha tiszteletesebb bőre lett volna, még azon is át kellett volna hatni.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

Az első fog

fájdalom nélkül nő, fogzás közben nincsenek görcsök, sem bélzavarok, ha SCOTT-féle Emulsiót használunk, nyugodtak lesznek az éjszák, a fogak pedig erősekre és fehérekre fognak fejlődni. Harmincnyéves hírnév áll jót a mondottak igazságáért. A szopós gyermekek kétségkívül szeretik a

Scott-féle Emulsió-t

és megemészti, még akkor is, ha gyomruk a tejet nem bírja. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

„Cerberus“-Porszívó

megkiméli a

szőnyegeket és butorokat,

könnyen kezelhető!

Kézi husvágó gépek, szeszgázfűzők, vasalók, **vaikályha** és **tűzhely** raktár

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Plac-z- u. 23.

Vonalozó
intézet.

Üzleti
könyvgyár.

Antalfy Ferencz

Plac-z- utca 31.

Ujjonnan berendezett müintézetem készít:
Irodai könyveket, Naplót, Főkönyvet, Pénztár könyvet, Folyó számla könyvet, minden fajta **segéd könyvet** és **valószínűségeket** kifogástalan minőségben.

Megnyílt!

Megnyílt!

Uj Női Confectió üzlet Uj

➔ **Csapó- és Rákóczi utca sarkán.** ➔

Saját érdeke mindenkinek **ősz és téli Női-, Leányka- és Gyermekek Felöltőit Szatmári János**

női szabó üzletéből szerezze be.
Bevásárlásnál sok pénzt takarít meg.

Szőnyegek, Függönyök, Terítők

Haas Fülöp és Fiai
gyároshozál
Debreczen, Plac-z- u. 59.

Az 1898. XXIII. t. c. alapján álló Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó Debreczeni Ipari Hitelszövetkezet igazgatósága

könyvelői állásra

pályázatot hirdet. Pályázótól megkívánatik az ipari és kereskedelmi könyvvitelben való teljes jártasság.

Az állás lehetőleg azonnal, legkésőbb december hó 1-ig elfoglalandó. Kezdő fizetés havi 150 korona.

Kérvények **f. hó 27-ig** Aczél Géza városi főmérnök urhoz, Debreczen, Simonffy-u. 2/b szám küldendők.

Az igazgatóság.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrómek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérré és üdévé teszi az arcot! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krém nem zsíroz, míg az éjszére való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

1265—1910. végreh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyhídi kir. járásbíró 1910. V. 723. sz. végzése következtében dr. Sajó Béla ügyvéd által képviselt Nasch József utódai javára Blau Bernát és Blau Ernő ellen 161. kor. 10 fill. és jár. erejéig végrehajtás útján lefoglalt és 958 kor. 80. fillérré becsült ingóságok u. m. vegyes áruk, szódagép, üvegek, butor, hordók, stb. 161 kor. 10 fill. tőkötvetelés és jár. erejéig Hksztmiklóson **1910. évi november hó 29. (huszonkilencedik) napjának d. u. 2 órakor, folytatólag d. u. 4 órakor** Székelyhídon Blau Ernő lakásán és Balog Dániel pinceszében nyilvános árverésen eladnak.

Melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Székelyhid, 1910. november 4.

Kollárik Béla
kir. bír. végrehajtó.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Adás-vétel

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Egy egész új varrógép elköltözés miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Tulhalmozott raktár miatt saját gyártmányu

Férfi, Női és Gyermekek cipőjelmét

mélyen leszállított árban árusítom el

Fischer Menyhért

Piac-utca 3.

Ha olcsón akar ruházkodni úgy vásároljon **Schwarz Salamon** cégnél Simonffy-utca 2. Váray mellett. Nagy választék mindenféle ruhakelmékben, karkötőkben, kész ruhák, pongyolák, női kabátok szőrme békákban rendkívül olcsó árak. Címre tessék ügyelni.

Kávéházi deszka falazat (lampcrét) és biliárd asztal eladó. Vági Török Balint-utca 24.

Legdivatosabb

Férfi ruhákat készít

40-50 koronáig

Fettmann Sándor

Budapesti férfi szabó Debreczen, Sas-u. 4.

Önt is érdekli! Megérkeztek divat-, férfi- és nőifelöltők és télikabátok, legolcsóbban kaphatók heti vagy havi részletfizetésre, Kohn Hermann utóda **Zempliner Arthur**, Hatvan-u. 17. részlet nagyáruházában.

Lakás.

Lakás. 4 szoba (2 utcái, 2 udvari) 2 előszoba, fürdőszoba, vízvezetékkel, konyha, cselédszoba stb. jó víz, gázvilágítás május 1 re kiadó Bethlen-utca 18.

Különféle.

Burg Ignácz bádigos és szerelő üzletét Vár-utczáról Csapó-utca 47. szám alá helyezte át.

28 krajcárért fejfel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Welsz Ferencz épület és mű-butor asztalos József-k.r.-h-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Pörkölt kávé különlegességek. Bárkinek, bármily időszakban legkisebb mennyiségű kávé is megpergelek díjtalanul gázüzemű pergelőn Darvas Miksa kereskedése Teleky-utca sarok.

„Szép csak az lehet, ki Mauthner

„Lillom krémjét” használja. — Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható „Arany-Agyal” gyógyszerár Debreczen, Piac- és Szent-Anna-utca sarok.

Műfogak és fogsorokat készít Magyar fogmütermé Szent-Anna-u. 5.

Gyárakba, nagyobb iparvállalatnak, intézeteknek, testületeknek **valódi porosz** darabos kösznetet vagon számra olcsón szállítok Pollák Zsigmond. Telefon 441.

Bolthelyiség kirakattal fővonalon azonnal olcsón kiadó. Értekezhetni Kohn sarkörak-tárában.

Sarok bolt mindenfelől nagyvevő körrel, Morgó-utca 9. kiadó.

Piac-utca 75. sz.

Bauer Károly

óra és ókszer üzlete az (Iparbankkal szemben.)

» **Kitűnő órák** »

legújabb divatu ókszer legújanyosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel óras műhelyemben Piac-utca 75. sz.

Női zenekar

a legnagyobbított „Remény” kávéházban november 26-ától, ahol tisztán kezelt bel- és külföldi borok kaphatók.

Tisztelettel

Welsz Márkus kávé.

Baromfi vész ellen

a legjobb hatású szer a

Balázs-féle Alatus labdacok.

Kapható 1, 2, 4 koronás dobozokban az egyedüli készítőnél, **Balázs Ödön** utóda

Harsányi Lajos

„Reménységhez” címzett gyógyszer-tárában Debreczen, Csapó-utca 18. sz.

Gyümölcs fák

Legjobb ültetési ideje most **össze van.** — Egy évet nyer vele a ki gyümölcsfát **össze ülteti.**

Kiváló szép és erőteljes koronával bíró nemes gyümölcsfákat ajánlok azonnali ültetésre, mint:

Almafák

Értefák

Kajsziabarack

Őszi barack

Diófák

Eperfák

Ringló zöld

Besztercei szilva

Cs meze szilvák

Cseresznyék

Meggy

Birsok

Extra minőség válogatott magas dereku fák: 1 drb **1.20 kor.** 25 darab vételnél **1.10 kor.** 50 darab vételnél **1 kor.** darabja. — Diófák erősség szerint. — Második és harmadik minőség 80. illetve 70 fillér.

KONTSEK GÉZA magkereskedése

és kereskedelmi kertészete

Debreczen, Kossuth-u.

Brüsszel 1910.

Grand Prix

Dr. Dralle

Malattine

Elsőrangú Szépség szer.

Zsirtalan!

Malattine-Bőröröm

Glycerin és méz-zselé. Nagy-szerű hatású durva és felpattogzott bőreket. Azonnal hatással van és a bőrt bársony hává teszi. — Nékülözhetetlen hegyi és tengeri utaknál. Ibolya-tubusokban — 75 és 1.25.

Malattine-szappan

Glycerin és méz. A legenyhebb toilette-szappan.

Malattine-puder

Glycerin és méz. Utólérhetetlen a napi használatra. :: Láthatatlan.

Malattine-borbély szappan

Glycerin és méz. Különösen alkalmas önbetáplálkozásokhoz.

Gyár Ausztria-Magyarország részére: Bodenbach a. E. (Georg Dralle.)

ÉRTESÍTÉS.

Egyháztér 5. szám alatt

a nagytemplommal szemben

Budapesti olcsóságok

szerezhetők be.

Több ezer női és gyermek kötény a legszebb kivitelben 30 kr.-tól
Férfi és női ruha szövetek 35 ”
A legfinomabb zsinór barchet 30 ”
Férfi és női zsebkendők 9 ”
A legfinomabb ernyők 90 ”
Férfi, női és gyermek harisnyák 10 ”
Tricó alsó ruhák 60 ”

Orvosilag rendelt

Párisi fűzők

és sok más fel nem sorolt cikkek olcsón beszerezhetők.

NAGY LAJOS hirdetési irodájából
Csapó-utca 13.

Biztos megélhetés!

A szomszédos Hadváz községben eladó a község háza mellett a Lovass Imre ur tulajdonát képező igen jó forgalmu

fűszer, csemege, hentesáru, bodega és hentesüzlet!
Értekezhetni ott, a tulajdonossal.

Köszén és tűzifa árjegyzék.

100 kg. száraz vágott fa K 2.40
500 ” ” ” ” ” 11.—
100 ” szalon porosz köszén ” 4.40
100 ” darabos kocsz ” 4.20

házhoz szállítva.

Gabányi Sándor Csapó-u. 28. sz.

Telefon 449.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.